

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚά Χρονικά

Εξωτερική αξιολόγηση του τμήματος
Ηλεκτρονικής του ΤΕΙ Αθήνας

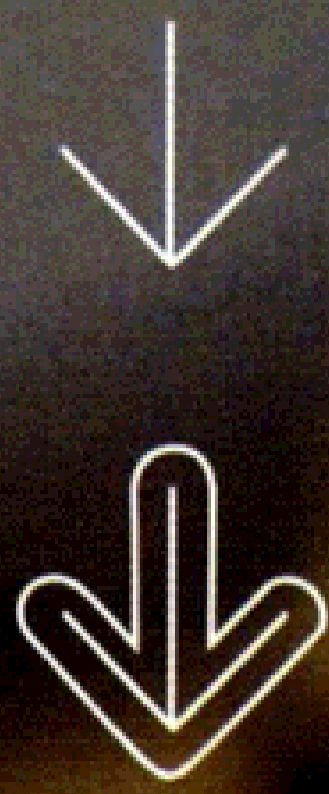
Η ψυχοπάθεια στην καθημερινή
ζωή ή εμείς οι ψυχοπαθείς;

Η θεμελίωση
της Χημείας

ΤΕΥΧΟΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ
ΜΑΪΟΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ
2010

21

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚά Χρονικά

Ιδιοκτησία	ΤΕΙ Αθήνας
Εκδότης	Δημήτριος Νίνος Πρόεδρος ΤΕΙ Αθήνας
Διευθυντής	Αντώνιος Καμμάς
Συντακτική Επιτροπή	Δημήτριος Νίνος Μιχαήλ Μπρατάκος Ιωάννης Χάλαρης Απόστολος Παπαποστόλου Γεώργιος Γιαννακόπουλος
Επιμέλεια έκδοσης	Ιφιγένεια Αναστασάκου Ελένη Βαβουράκη Δώρα Φραγκούλη Δανάη Κονδύλη
Καλλιτεχνική Επιμέλεια έκδοσης	Έφη Παναγιωτίδη, efipanpan@yahoo.gr

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Πρόεδρος	Δημήτριος Νίνος
Αντιπρόεδρος	Αντώνιος Καμμάς
Αντιπρόεδρος	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Χάλαρης
Διευθύντρια ΣΕΥΠ	Ευαγγελία Πρωτόπαπα
Διευθυντής ΣΤΕΦ	Δημήτριος Βάττης
Διευθυντής ΣΓΤΚΣ	Νικήτας Χιωτίνης
Διευθυντής ΣΔΟ	Γεώργιος Πολυχρονόπουλος
Διευθυντής ΣΤΕΤΡΟΔ	Ιωάννης Τσάκνης
Γενική Γραμματέας	Κωνσταντίνα Μασούρα
Γραμματέας Συμβουλίου	Αφροδίτη Λάσκαρη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Πρόεδρος ΕΕ&Ε	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος	Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Τσάκνης
Μέλη ΕΕ&Ε	Ευαγγελία Πρωτόπαπα Γεώργιος Παναγιάρης Δήμος Τριάντης Γεώργιος Γιαννακόπουλος Πέτρος Πουλμέντης
Γραμματέας ΕΕ&Ε	Ιφιγένεια Αναστασάκου

1 ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

- 4 ▪ Στο ρυθμό της κρίσης

2 ΘΕΣΜΙΚΑ

- 6 ▪ Επιστολή προς την Υπουργό Παιδείας, κ. Άννα Διαμαντοπούλου
- 8 ▪ Επιστολή προς την Ειδική Γραμματέα ΕΥΔ ΚΠΣ, κ. Ιφιγένεια Ορφανού

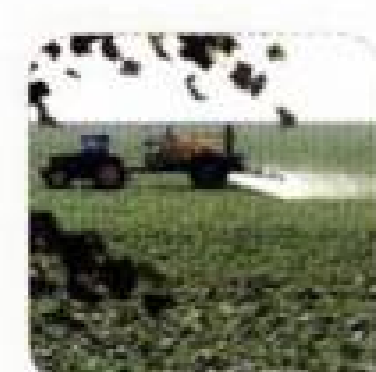
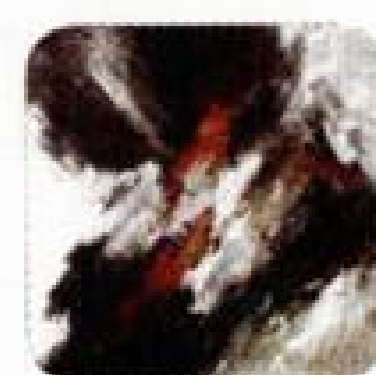

3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- 10 ▪ Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα με τίτλο «Διοίκηση Επιχειρήσεων»
- 12 ▪ Ανάπτυξη & αξιοποίηση διαδικτυακής εφαρμογής για την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης και αξιολόγησης υποψηφίων επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών

4 ΑΡΘΡΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ

- 17 ▪ **Α. Καμμάς:**
Η Πάπισσα Ιωάννα.
Μύθος ή πραγματικότητα;
- 22 ▪ **Λ. Τσίλαγα, Α. Τζαναβάρα:**
Μουσείο και μουσειακή αγωγή -
Η δημοτική πινακοθήκη Κορίνθου
σε μια σύγχρονη μουσειολογική
προσέγγιση
- 28 ▪ **Σ. Σούλης:**
Η φιλοσοφία της επιστήμης και της έρευνας
ως θεμέλιο της τεχνολογικής ανάπτυξης
- 33 ▪ **Π. Μπουλανίκη:**
Τοξικά συστατικά φυτοφαρμάκων

«...τηρησανται...
σκοπου, δια να μας
ηβες» του Σίτου και
ναι ενωπιον μας, εν
ισιν να τους πισωμε
ισων. Διότι, άλλως
σνεια τα έχουν κατά
λλα ποσα, τα οποία
απειρας μικρότερα,
εν κάποιο άλλο ανα
κακε νείου... με...

- 38 ▪ **Κ. Παπασταμούλης:**
Περί τέχνης

- 40 ▪ **Σ. Γ. Φραγκόπουλος:**
Η θεμελίωση της Χημείας
(μέρος Β')

- 47 ▪ **Σ. Παρισσόπουλος:**
Ανθρωπολογία της Υγείας

- 52 ▪ Ένα επίκαιρο άρθρο
γραμμένο πριν 75 χρόνια

5 ΑΦΙΕΡΩΜΑ

- 54 ▪ Παγκόσμια ημέρα βιβλίου

6 ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- 57 ▪ **Ε. Παπαγεωργίου:**
Η ψυχοπάθεια στην καθημερινή
ζωή ή εμείς οι ψυχοπαθείς;

7 ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΤΕΙ

- 66 ▪ Νέα της Διοίκησης
- 76 ▪ Νέα από τα Τμήματα
- 88 ▪ Νέα της Επιτροπής
Εκπαίδευσης και Ερευνών

8 ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

90

9 ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

99

4 ΑΡΘΡΑ ΑΠΟΨΕΙΣ

- **A. Καμμάς**

Η Πάπισσα Ιωάννα. Μύθος ή πραγματικότητα;

- **Λ. Τσίλαγα, Α. Τζαναβάρα**

Μουσείο και μουσειακή αγωγή -

Η δημοτική πινακοθήκη Κορίνθου

σε μια σύγχρονη μουσειολογική προσέγγιση

- **Σ. Σούλης**

Η φιλοσοφία της επιστήμης και της έρευνας

ως θεμέλιο της τεχνολογικής ανάπτυξης

- **Π. Μπουλανίκη**

Τοξικά Συστατικά Φυτοφαρμάκων

- **Κ. Παπασταμούλης**

Περί τέχνης

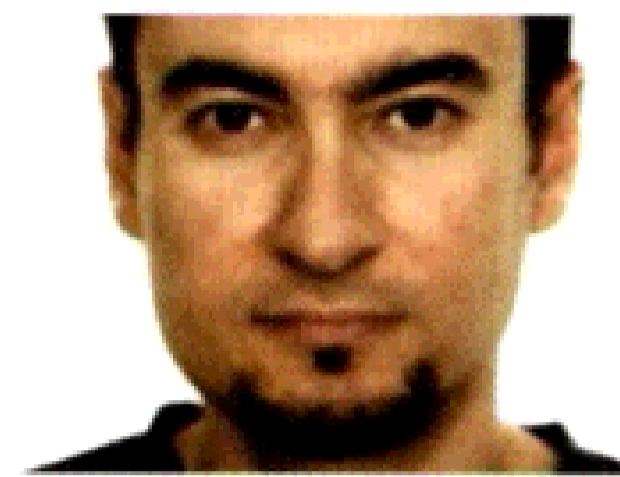
- **Σ. Γ. Φραγκόπουλος**

Η θεμελίωση της Χημείας (μέρος Β')

- **Σ. Παρισσόπουλος**

Ανθρωπολογία της Υγείας

του Σ. Παρισσόπουλου*

Ανθρωπολογία της Υγείας

Κοινωνική ανθρωπολογία: μια ανήσυχη επιστήμη

Ως κλάδος των κοινωνικών επιστημών, η κοινωνική ανθρωπολογία αποσκοπεί στη διερεύνηση των διαφορετικών μορφών της ανθρώπινης ύπαρξης και εμπειρίας σε όλη τους την ευρύτητα. Πεποίθηση των ανθρωπολόγων είναι ότι οι άλλοι πολιτισμοί έχουν πολλά να μας διδάξουν πάνω σε θέματα μεγίστης σημασίας για την ανθρωπότητα, μα αυτό, που κυρίως τους απασχολεί, είναι οι τρόποι, με τους οποίους οι άνθρωποι οργανώνουν την καθημερινή τους ζωή και το νόημα, που αυτοί προδίδουν στις πράξεις τους. Μέσω της πολιτισμικής ετερότητας, αναδύεται η διαφορετικότητα. Η σύγκριση του διαφορετικού με το οικείο αναιρεί το αυτονόητο και ανατρέπει ό,τι θεωρούμε «φυσικό».

Η εθνογραφία αποτελεί την κύρια μέθοδο μελέτης στην κοινωνική ανθρωπολογία. Όσον καιρό ο πολιτισμός αποτελούσε μια σταθερή και δομημένη κατηγορία, τόσο η εθνογραφία οριζόταν ως η «αντικειμενική» απεικόνιση της πραγματικότητας. Από τη στιγμή που η έννοια του πολιτισμού άρχισε να προσλαμβάνεται ως μια ευέλικτη και ρευστή κατηγορία, που χρειάζεται να ορίζεται σε κάθε περίπτωση, παρατηρείται μια στροφή στον τρόπο διεξαγωγής των εθνογραφικών ερευνών.

Η έννοια του πολιτισμού και το σύγχρονο εθνογραφικό παρόν

Η κοινωνική ανθρωπολογία δίνει ιδιαίτερη σημασία σε έναν ειδικό τύπο έρευνας, την επιτόπια παρατήρηση, που εμπλέκει τον ερευνητή σε άμεση, καθημερινή και μακρόχρονη σχέση με τους ανθρώπους που μελετά. Ο τρόπος, με τον οποίο οι ανθρωπολόγοι εργάζονται και γράφουν σήμερα, έχει αλλάξει κατά πολύ. Το σύγχρονο εθνογραφικό παρόν μοιάζει ρευστό, αποσπασματικό και ριζικά διαφορετικό από αυτό που αντιμετώπιζαν οι ανθρωπολόγοι στο πολύ πρόσφατο παρελθόν. Προηγήθηκε μια περίοδος όπου η αυθεντικότητα της κλασικής εθνογραφίας αμφισβητήθηκε και η αξιοπιστία της ανθρωπολογίας ως επιστήμη κλονίστηκε.

Η ανθρωπολογία, μέχρι τη δεκαετία του 1960, θεωρούσε τις κοινωνίες που μελετούσε «κλειστές», σαν να μην είχαν δική τους ιστορία. Στο τέλος μιας περιόδου, που χαρακτηρίστηκε από την αποικιοκρατία, αναπτύσσεται συστηματοποιημένη κριτική ως προς το πόσο ακριβής ήταν η αναπαράσταση λαών πριν από την άφιξη των Ευρωπαίων.

Μια σειρά ανθολογιών σηματοδότησαν την αμφισβήτηση στους κόλπους της ανθρωπολογίας και αναζήτησαν διέξοδο στα προβλήματα που συσσωρεύονταν, και αναγνωρίστηκε

*Ο κ. Σ. Παρισσόπουλος είναι νοσηλευτής, κοινωνικός ανθρωπολόγος, καθηγητής εφαρμογών του τμήματος Νοσηλευτικής Β' του ΤΕΙ-Α

ότι αγνοούσε την πιθανότητα ενός άλλου είδους εναλλακτικού λόγου (Ardener 1975). Ο Bourdieu άσκησε κριτική στην αντικειμενική θέαση της ανθρωπολογίας και υποστήριξε ότι ο «πολιτισμός» δεν είναι ένα αντικείμενο που οι ανθρωπολόγοι μπορούν να παρατηρούν χωρίς οι ίδιοι να συμμετέχουν (1987).

Πλέον ο ανθρωπολογικός λόγος παραπέμπει στον όρο «πολυπολιτισμικότητα» και πολιτισμική σύγκρουση. Τα όρια της εθνογραφικής μεθόδου αμφισβητούνται και η κριτική κατέδειξε τα τεχνάσματα, που χρησιμοποιούσε η ανθρωπολογική γραφή, για να νομιμοποιήσει την αυθεντία και τον επιστημονικό της χαρακτήρα. Σταδιακά, μία νέου τύπου εθνογραφία αναδύεται, που σηματοδοτείται από την αλλαγή στάσης του εθνογράφου απέναντι στα υποκείμενα της έρευνάς του.

Η ενσωμάτωση του ίδιου του ανθρωπολόγου, ως ενεργού υποκειμένου στην κατασκευή της εθνογραφίας, είναι πλέον αποδεκτή. Στο νέο εθνογραφικό κείμενο, ο αναστοχασμός (reflexivity), η πυκνή περιγραφή (thick description) και οι πληροφορητές (informants) αποτελούν μερικά από τα στοιχεία που συνομιλούν στο σύγχρονο ανθρωπολογικό λόγο.

Η κοινωνική ανθρωπολογία, μελετώντας το μικρόκοσμο διάφορων κοινωνιών, κι έχοντας ταυτόχρονα συμμετάσχει σε ένα διάλογο και μία διαδικασία αυτοκριτικής στο τι είναι πολιτισμός και κοινωνία, και ποιος ο ρόλος της εθνογραφίας ως μελέτη και προσέγγιση μελέτης, έχει

αναδείξει τον ιθαγενή λόγο ως πρωταγωνιστή και ικανό συμμετοχο στο να φωτίσει πλευρές φαινομένων και καταστάσεων που αφορούν στην ανθρωπολογία της υγείας.

Ανθρωπολογία της υγείας (Medical anthropology)

Έννοιες όπως η τρέλα, η ασθένεια, ο εγκλεισμός σε ίδρυμα, έχουν απασχολήσει την ανθρωπολογία της υγείας, με κοινό παρονομαστή την προβληματοποίησή τους και την εννοιολόγησή τους με όρους εθνογραφικούς και ιθαγενείς. Η κοινωνική ανθρωπολογία έχει δείξει ότι στην ίδια κοινωνία αλλά και σε διαφορετικές κοινωνίες έχει διαμορφωθεί σειρά αντιλήψεων για το τι είναι αρρώστια και υγεία. Το σχήμα της αιτίας και του αποτελέσματος μεταφράζεται σε πολλαπλές εκδοχές, που κάθε μία έχει την εμβέλειά της στο αντίστοιχο κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο.

Οι ανθρωπολόγοι διερευνούν τις μορφές εξουσίας και γνώσης, που εμπλέκονται στις διαδικασίες κοινωνικής και πολιτισμικής οριοθέτησης της υγείας και της αρρώστιας και ανιχνεύουν τους τρόπους, με τους οποίους εθνικές ιδεολογίες και θεσμικές στρατηγικές, προσδιορίζουν και προσεγγίζουν το ανθρώπινο-ατομικό-βιολογικό σώμα. Πιο συγκεκριμένα, η υγεία και η ασθένεια εξετάζονται ως κοινωνικές και πολιτισμικές αναπαραστάσεις και εμπειρίες, ως κακοτυχία, τιμωρία, αποτέλεσμα μαγείας και δαιμονοληψίας, ως σύμπτωμα και οδύνη ως μορφές αντίστασης, ως παραδοσιακές θεραπείες σε μη δυτικές

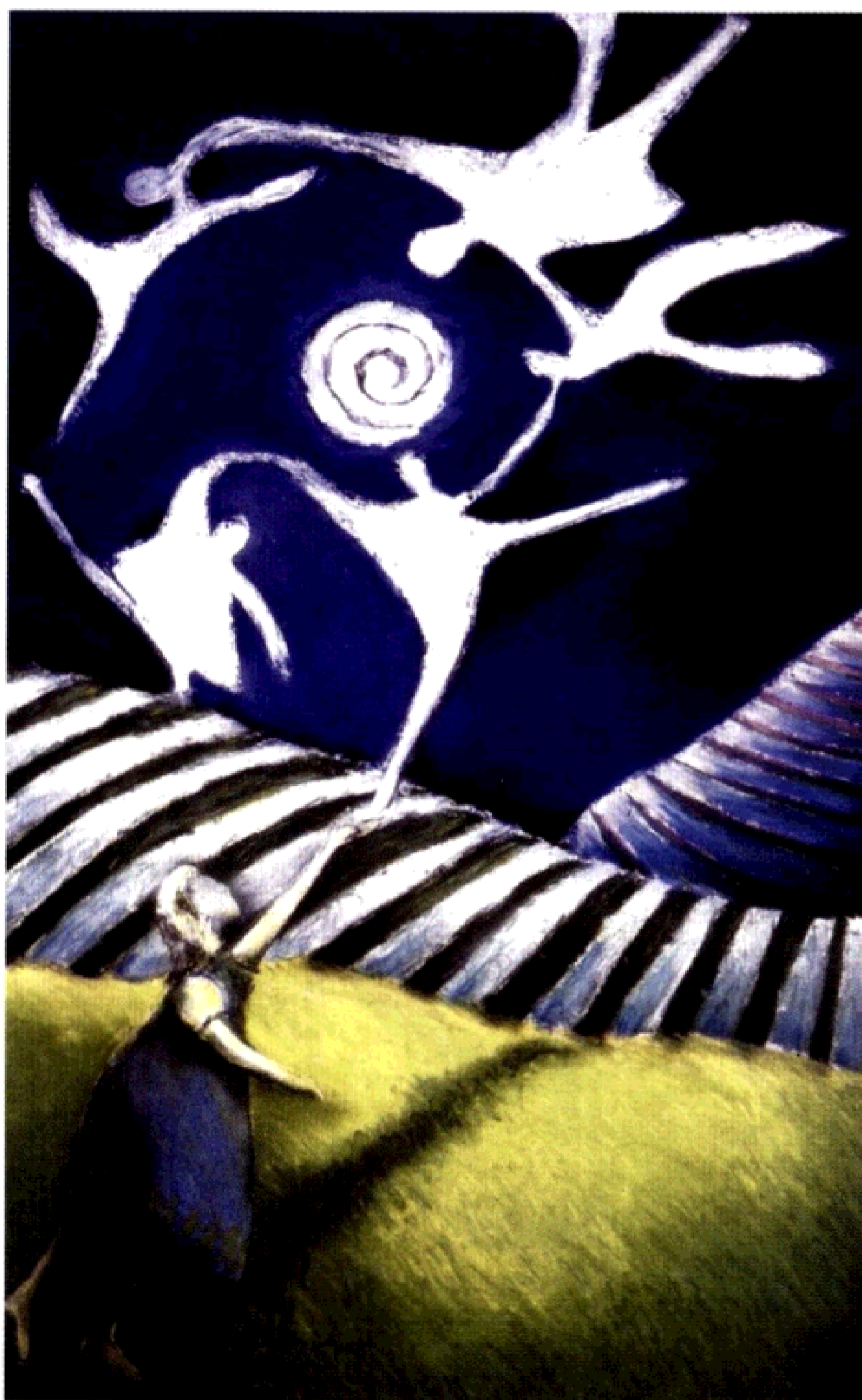
Antonio C. Ixtramer, «Fiesta Tradicional»

κοινωνίες, ως εναλλακτικές θεραπείες σε δυτικές κοινωνίες, ιατρική εξουσία και τέλος ως ιατροποίηση.

Οι ανθρωπολόγοι, μέσω της ερευνητικής τους δραστηριότητας, μελετούν σχήματα πρόσληψης και στάσεων ατόμων και ομάδων. Πιο συγκεκριμένα, ποιο είδος γνώσης μας επιτρέπει να κατανοήσουμε τις σχέσεις μεταξύ υγείας, αρρώστιας, πόνου και θανάτου; Ποια επιστήμη είναι η πλέον κατάλληλη να διαχειρισθεί την πολυπλοκότητα των θεμάτων όπως είναι ο θάνατος και ο πόνος; Η υποκειμενική εμπειρία του ανθρώπου έχει θέση στη διαπραγμάτευση αυτή; Ποιος φροντίζει; Ποιος έχει το δικαίωμα και την υποχρέωση; Υπάρχει δυνατότητα διεπιστημονικής συνομιλίας και προσέγγισης; Η μελέτη διαφορετικών κοινωνιών προσφέρει απαντήσεις και έναυσμα για περαιτέρω αναστοχασμό και μελέτη. Για παράδειγμα, στις τεχνολογικά πρωτόγονες κοινωνίες, υπάρχουν γνώμονες, κανόνες και νόρμες που καθορίζουν τι είναι υγιές και τι είναι άρρωστο. Οι ίδιες κοινωνίες έχουν εξειδικευμένη ιατρική γνώση, που δεν είναι βέβαια επιστημονική, αλλά δεν παύει να είναι μια συσσωρευμένη εμπειρία και σοφία πολλών αιώνων.

Σε κοινωνίες χωρίς γραφή, όποιος παραβίαζε την πολιτιστική τάξη, δηλαδή τις αρχές και τους κανόνες της συγκεκριμένης κοινωνίας, απομονωνόταν από αυτήν, και η τιμωρία αυτής της κοινότητας οδηγούσε αναγκαστικά στο θάνατο. Δηλαδή, η πορεία προς το θάνατο δεν είχε σχέση με κανένα οργανικό πρόβλημα, αλλά με την υγεία της κοινωνίας.

Η ασθένεια αποτελεί, κατά κύριο λόγο, μια προσωπική και σωματική εμπειρία, κάτι που λειτούργησε ως εμπόδιο για τον προσδιορισμό των διαστάσεων της, ιδιαίτερα αναφορικά με την κυρίαρχη θέση του βιοϊατρικού μοντέλου της αρρώστιας. Βέβαια, το σύμπλεγμα-έννοια υγεία, πόνος, θάνατος περνά μια μεταβατική περίοδο, μια περίοδο επαναπροσδιορισμού.

Mary Ericksen, «An invitation to dream», 1993

Παράλληλα, ο τρόπος διερεύνησης των κοινωνικών ζητημάτων αλλάζει, και ένας νέος τρόπος προσέγγισης των φαινομένων υιοθετείται στο δυτικό και μη δυτικό κόσμο. Στο πλαίσιο συζήτησης επιτρέπεται να ακουστεί ο λόγος των ιθαγενών συμμετεχόντων υποκειμένων. Ο θάνατος και ο πόνος, ως εικόνες και έννοιες είναι επιφορτισμένες με νοήματα, φόβους, και φαντασιώσεις. Οι εικόνες του θανάτου και της αρρώστιας, όπως και του βιωμένου πόνου, κατέχουν κεντρική θέση στην κοινωνική και πολιτισμική ζωή, όπως αυτή συναρθρώνεται στις διάφορες κοινωνίες, με όρους τοπικότητας και υπό το πρίσμα ιστορικών συγκυριών. Δηλαδή, οι οντότητες των ασθενειών δεν είναι απλώς υπαρκτές, αλλά προϊόντα του κοινωνικού γίγνεσθαι και των κοινωνικών πρακτικών. Το να αποκαλείται το σύνολο κάποιων συμπτωμάτων βρογχίτιδα δε σημαίνει ότι υφίσταται αυτή η

νόσος ως ξεχωριστή οντότητα, ανεξάρτητα από το κοινωνικό πλαίσιο. Αντίθετα, δείχνει το πώς η επιστήμη της ιατρικής, σε κάποιο καθορισμένο χρόνο και τόπο, όρισε τη συγκεκριμένη νόσο. Η ερμηνεία των συμπτωμάτων θα διαφέρει ανάλογα με το χρόνο και χώρο. Σύμφωνα με τον Bury, η σταθερή πραγματικότητα του ανθρώπινου σώματος και των νοσημάτων είναι περισσότερο κατασκευάσματα ή επινοήματα.

Κατά συνέπεια, η υγεία και η αρρώστια δεν αφορούν μόνο στους ειδικούς και στους αρρώστους, αλλά αποτελούν πόλους γύρω από τους οποίους αναπτύσσονται πολλαπλές δράσεις από πολλούς κοινωνικούς πρωταγωνιστές. Αναφέρονται οι υγιεινές τροφές, οι εναλλακτικές θεραπείες, η κρίση του κράτους πρόνοιας και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Οι τρόποι ζωής και οι νέες τεχνολογίες υγείας ξεπερνούν το παραδοσιακό πλαίσιο της αρρώστιας, των γιατρών και των νοσηλευτών.

Η νόσος και η ασθένεια σταματούν να παραπέμπουν στην ίδια κατάσταση. Ενώ η νόσος (disease) αναφέρεται σε παθολογικές μεταβολές, που συμβαίνουν στο ανθρώπινο σώμα, ο όρος ασθένεια (illness) αναφέρεται στην υποκειμενική ερμηνεία, που δίνει το άτομο σ' αυτές τις ενδείξεις και τα συμπτώματα. Έχει ξεχωρίσει ένα πεδίο, που αναφέρεται στους τρόπους με τους οποίους τα ανθρώπινα πρόσωπα αισθάνονται και αντιλαμβάνονται την υγεία και την αρρώστια, καθώς και τις σχέσεις που αναπτύσσουν με τους επαγγελματίες υγείας. Το κυρίαρχο σχήμα της αιτίας και του αποτελέσματος μεταφράζεται σε πολλαπλές εκδοχές, σε επίπεδο συν-αισθημάτων και υποκειμενικών παραστάσεων.

Η ρύθμιση των συγκρούσεων μέσα από το τραγούδι στα Αναστενάρια

Τα Αναστενάρια είναι μια τελετουργία που περιλαμβάνει έκσταση και καταληψία και τελείται σε μερικά χωριά και κωμοπόλεις της Μακεδονίας

(Danforth, 1998). Η Danforth στην εργασία της προτείνει μια εξήγηση για τη θεραπευτική δραστηριότητα των Αναστεναριών, εστιάζοντας στον τρόπο με τον οποίο εξομαλύνουν, τόσο στο συμβολικό όσο και στο κοινωνικό επίπεδο, τις συγκρούσεις που συχνά βαρύνονται για την ασθένεια.

Η κορύφωση του ετήσιου τελετουργικού κύκλου των Αναστεναριών είναι το πανηγύρι των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, στις 21 Μαΐου. Την παραμονή της γιορτής οι Αναστενάρηδες περιέρχονται σε καταληψία και αρχίζουν να χορεύουν. Την επόμενη μέρα χορεύουν μέχρι το απόγευμα, και στη συνέχεια πυροβατούν μπροστά τα μάτια χιλιάδων ανθρώπων. Ως σύστημα τελετουργικής ψυχοθεραπείας τα Αναστενάρια ασχολούνται με τη διάγνωση και τη θεραπεία ενός ευρύτατου φάσματος ασθενειών. Ένας ασθενής ενδέχεται μάλλον να συμβουλευτεί τους Αναστενάρηδες παρά ένα γιατρό της περιοχής.

Η Danforth εξετάζει μια συγκεκριμένη πτυχή κοινωνικών σχέσεων, που συχνά χαρακτηρίζεται από πυκνές συγκρούσεις και αρκετή ένταση. Τελετουργίες, που ενέχουν έκσταση και καταληψία, όπως τα Αναστενάρια, απαντώνται σε πολλές κοινωνίες. Είναι γενικά παραδεκτό ότι τέτοιου είδους τελετουργίες συχνά επιτυγχάνουν τη θεραπεία ψυχαγωγών ασθενειών, που προκαλούνται από επίμονο άγχος και ένταση και από καταστάσεις ψυχολογικής και κοινωνικο-πολιτισμικής σύγκρουσης. Τέτοιες καταστάσεις είναι οι σχέσεις ανάμεσα σε συζύγους, μητέρα και γιο, νύφη και πεθερά.

Η σύγκρουση εκφράζεται συμβολικά και λύνεται σε ένα από τα τραγούδια που συνοδεύουν το χορό των τεσσάρων -εν καταληψία- Αναστενάρηδων. Η συμμετοχή στα Αναστενάρια είναι συχνά ικανή να αναδομήσει την κοινωνική πραγματικότητα του ασθενή με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξομαλύνει τις συγκρούσεις που ευθύνονται για την ασθένεια και να επιφέρει τη θεραπεία.

Τέτοιου είδους τελετουργίες προσφέρουν στον ασθενή συλλογική υποστήριξη και του παρέχουν ένα εννοιολογικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο μπορεί να ερμηνεύσει την ασθένειά του. Επιπλέον, του δίνουν την ευκαιρία μιας καθαρτικής έκφρασης της κοινωνικά απαράδεκτης συμπεριφοράς. Ο ασθενής έχει τη δυνατότητα, όχι μόνο να αρθρώσει και να εκφράσει τις συγκεκριμένες συγκρούσεις, που ευθύνονται για την ασθένειά του, αλλά πολύ περισσότερο, να τις εξομαλύνει. Τελικά, οι συγκρούσεις που ευθύνονται για την ασθένεια εκφράζονται και εξομαλύνονται σε ένα συμβολικό επίπεδο, αλλά και μια παράλληλη δομική ρύθμιση της σύγκρουσης που επέρχεται και στο κοινωνικό επίπεδο. Η κοινωνική πραγματικότητα του ασθενή μετασχηματίζεται, οι εντάσεις αμβλύνονται με τη συμμετοχή του ασθενή στην τελετουργική αυτή μέθοδο ψυχοθεραπείας και ο ασθενής συχνά θεραπεύεται.

Αντί επιλόγου

Η κοινωνική ανθρωπολογία είναι μια κριτική επιστήμη του πολιτισμού, και κύριο γνώρισμά της είναι η αμφισβήτηση στερεότυπων θεωριών και στάσεων, που επικρατούν στη σύγχρονη κοινωνική ζωή. Η ανθρωπολογία της υγείας αναγνωρίζει ότι οι πολιτισμοί διαφέρουν όσον αφορά στο τι ορίζουν ως υγιεινό και κανονικό, και εμπλέκει στη συζήτηση την έννοια του ανθρώπινου σώματος. Επίσης, μελετά θεμελιώδεις παραδοχές και ερμηνείες που αποδίδουν τα άτομα στις σωματικές τους εμπειρίες.

Η εθνογραφική προσέγγιση εμπλουτίζει το σύγχρονο διάλογο και δίνει τη δυνατότητα, μέσα από την εμπλοκή του ερευνητή και τη δυναμική του εθνογραφικού κειμένου, να αναδυθεί η προσωπική εμπειρία των ανθρώπων, παρέχοντας στους επαγγελματίες υγείας νέα σημεία επικοινωνίας και προσέγγισης της εμπειρίας του ασθενή.

Νοσηλεύτρια σε κέντρο πρωτοβάθμιας φροντίδας: Διαπολιτισμική Νοσηλευτική.

Βιβλιογραφία

- Clifford, James και George, Marcus (επιμ.) 1986. *Writing Culture: the Poetics and Politics of Ethnography*. Μπέρκλεϊ, Λος Άντζελες και Λονδίνο: University of California Press.
- Danforth, Loring 1998 [1992]. Η ρύθμιση των συγκρούσεων μέσα από το τραγούδι στην τελετουργική θεραπευτική, στο Παπαταξιάρχης Ε. και Παραδέλλης Θ. (επιμ.), *Ταυτότητες και Φύλο στην Σύγχρονη Ελλάδα*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Geertz, Clifford 1973. «Thick Description: Toward an Interpretive Theory of Culture». Στο Clifford Geertz, *The Interpretation of Cultures: Selected Essays*, σσ. 1-30. Νέα Υόρκη: Basic Books.
- Marcus, George 1998. Στο Δήμητρα Γκέφου-Μαδιανού, (επιμ.), *Ανθρωπολογική Θεωρία και Εθνογραφία. Σύγχρονες Τάσεις*, σσ. 67-108. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Marcus, George και Michael M.J. Fischer 1986. *Anthropology as Cultural Critique: An Experimental Moment in the Human Sciences*. Σικάγο και Λονδίνο: The University of Chicago Press.
- Nettleton, Sarah (επιμ. Αγραφιώτης Δημοσθένης) 2002. *Κοινωνιολογία της Υγείας και της Ασθένειας*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Αγραφιώτης, Δημοσθένης 2003. *Υγεία, αρρώστια, κοινωνία*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Αλεξιάς, Γεώργιος 2000. *Λόγος περί Ζωής και θανάτου. Η ιατρική Πράξη ως Μορφή Κοινωνικής Αλληλόδρασης στις Μονάδες Εντατικής Φροντίδας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Γκέφου-Μαδιανού, Δήμητρα (επιμ.) 1998. *Ανθρωπολογική Θεωρία και Εθνογραφία. Σύγχρονες Τάσεις*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Γκέφου-Μαδιανού, Δήμητρα 1999. *Πολιτισμός και Εθνογραφία. Από τον Εθνογραφικό Ρεαλισμό στην Πολιτισμική Κριτική*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κορασίδου, Μαρία 2002. *Όταν η Αρρώστια Απειλεί*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Ένα επίκαιρο άρθρο γραμμένο πριν 75 χρόνια

Τον Ιανουάριο του 1935, ο υπουργός Οικονομικών της κυβέρνησης Παναγή Τσαλδάρη, **Γιώργος Πεσμαζόγλου** μετέβη στο Λονδίνο για να διαπραγματευθεί με τους Άγγλους τραπεζίτες το αιώνιο θέμα του ελληνικού δημόσιου χρέους.

Το πρόβλημα των απαιτήσεων των πιστωτών μας ήταν, και τότε, τεράστιο και ο Έλληνας υπουργός πιεζόταν αφόρητα από αυτούς να επαναδιαπραγματευθεί προς τα άνω το επιτόκιο των δανείων του ελληνικού δημοσίου.

Την Κυριακή 27 Ιανουαρίου 1935 ο εκδότης και διευθυντής της εφημερίδας «ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ», **Δημήτρης Πουρνάρας**, ένας από τους εγκυρότερους δημοσιογράφους που πέρασαν από τον ελληνικό ημερήσιο τύπο, δημοσίευσε στην εφημερίδα του κύριο άρθρο υπό τον τίτλο: «**Να εκδιωχθή ο διεθνής έλεγχος! Άλλως να μην επιστρέψη ο κ. Πεσμαζόγλου**»

Το κείμενο του άρθρου αυτού παρατίθεται αυτούσιο μια που, με ελάχιστες μεταβολές, θα μπορούσε να ισχύσει ως κριτική παρότρυνση κάποιου σημερινού δημοσιογράφου (εάν υφίστατο) σε κάποιον αρμόδιο υπεύθυνο των οικονομικών της σημερινής κυβέρνησης (εάν υφίστατο).

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ

ΝΑ ΕΚΔΙΩΧΘΗ Ο ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΛΕΓΧΟΣ!

ΑΛΛΩΣ ΝΑ ΜΗ ΕΠΙΣΤΡΕΨΗ Ο Κ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ...

Οι αντιπρόσωποι τῶν τοκογλύφων τῆς ἀγγλικῆς πρωτεύουσας, οἱ μεσίται καὶ οἱ τραπεζίται τοῦ Σίτυ, περιμένουν τὸν κ. Πεσμαζόγλου διὰ νὰ συζητήσουν διὰ τὸ δημόσιον χρέος. Ἐχουν ἔτοιμον ἤδη τὸ ἐπιχείρημά των: Πρέπει νὰ λάβουν περισσότερα, διότι παρουσιάζει κάποιαν βελτίωσιν ἢ οἰκονομική μας κατάστασις. Δὲν θέλουν νὰ ἴδουν τὴν πείναν τοῦ λαοῦ, δὲν θέλουν νὰ συγκινηθοῦν ἀπὸ τὴν συμφορὰν τῆς ἀπανθρώπου φορολογίας μας. Θέλουν νὰ βλέπουν ὅτι πλέομεν εἰς τὴν εὐτυχίαν. Καὶ ζητοῦν ἀκόμη καὶ τὰς σάρκας μας.

Ὁ κ. Πεσμαζόγλου ἔλαβε μίαν ἐντολήν. Νὰ προσφέρῃ μόνον τὰ 35%. "Ὅ,τι πληρώνομεν, δηλαδή. Ἄλλ' ὅ,τι πληρώνομεν εἶνε πολὺ. "Ὅ,τι δίδομεν, τὸ στερούμεθα ἀπὸ τὸ ψωμί μας. Διὰ νὰ τὸ δώσωμεν πληρώνομεν φόρους βαρύτερους ἀπὸ κάθε λαόν. Ἐπομένως θὰ ἔπρεπε, διὰ νὰ ἠμπορέσωμεν νὰ ζήσωμεν ὡς ἄνθρωποι, διὰ νὰ κατορθώσωμεν ν' ἀναπνεύσωμεν, νὰ δώσωμεν ὀλιγώτερα, ἀφοῦ δὲν θέλομεν νὰ σχίσωμεν τὰς συμφωνίας καὶ νὰ πετάξωμεν τὰ ράκη των κατὰ πρόσωπον τῶν τυράννων μας τοκογλύφων καὶ τῶν ἀναιδεστάτων Σάϋλωκ πού μᾶς πατοῦν εἰς τὰ στήθη, πού τρέφονται ἀπὸ τὰς σάρκας μας.

Τρέμομεν διαρκῶς μήπως καὶ παρεξηγηθῶμεν. Τρέμομεν μήπως καὶ δὲν δεχθοῦν τὸ αἷμα πού τοὺς δίδομεν.

Στις 9 Απριλίου 2010 άρχισε να λειτουργεί το εστιατόριο για το προσωπικό του ΤΕΙ Αθήνας με ιδιαίτερα προσιτές τιμές. Η λιτή και καλαίσθητη διακόσμηση του χώρου δημιουργεί μια ευχάριστη ατμόσφαιρα, την οποία ολοκληρώνει η καθημερινή εναλλαγή του μενού, που διακρίνεται για την ποιότητα των υλικών, η ευγένεια και η άψογη επαγγελματικότητα των υπαλλήλων του εστιατορίου.

Τα “Τεχνολογικά Χρονικά”
εύχονται
στους αναγνώστες τους

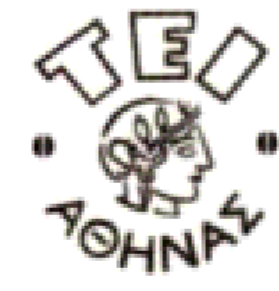
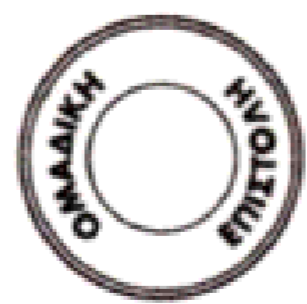
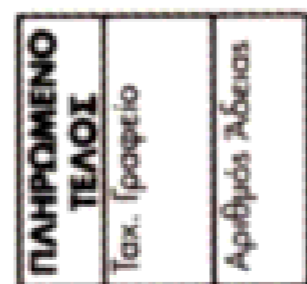
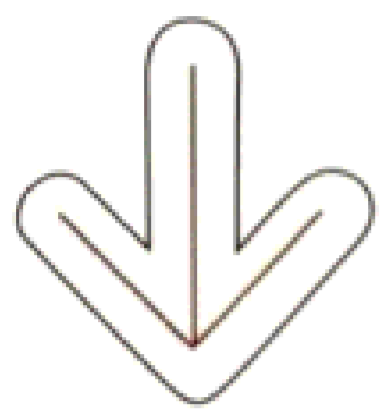
Καλό καλοκαίρι!

Δημοσίευση άρθρων

Γίνονται δεκτά άρθρα που πραγματεύονται **επίκαιρα ζητήματα στο χώρο της εκπαίδευσης ή και θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος**. Τα κείμενα πρέπει να αποστέλλονται με e-mail, σε μορφή Word, ενώ οι φωτογραφίες που τα συνοδεύουν πρέπει να είναι σε ηλεκτρονική μορφή σε υψηλή ανάλυση. Η βιβλιογραφία, αν υπάρχει, παρατίθεται μόνο με τη μορφή υποσημειώσεων. Τα άρθρα, τα οποία μπορεί να είναι πρωτότυπα ή αναδημοσιεύσεις, δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να υπερβαίνουν τις 2.000 λέξεις.

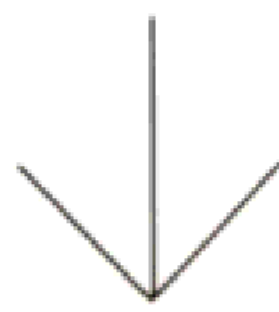
Για να δημοσιευτεί ένα κείμενο, πρέπει να εγκριθεί από την Συντακτική Επιτροπή. Η μερική ή ολική αναπαραγωγή κειμένων του περιοδικού επιτρέπεται μόνο με την άδεια του Εκδότη.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με την κα Ι. Αναστασάκου, τηλ.: 210 5385174,
Fax: 210 5385852, e-mail: eee@teiath.gr

Αν. Σπυριδωνος, 122 10 Αιγάλεω
Τηλ.: 210 538 5100, fax: 210 591 1590
e-mail: info@teiath.gr, webmaster@teiath.gr

ISSN 1791-7247

www.teiath.gr